

ہفتہ وارہ رسالہ

تقریباً 36 کالہ پخوانے بیان

د بے نمانحہ سزاگانہ

(پہنتو)

دوزخ تک تور دے

د بے نمانحہ پہ دنیا کنہی 5 سزاگانہ

د اودس کولو پہ وخت مُسکے شو

د الله پاک د رحمت نہ مہ مایوسہ کیرئ

شیخ طریقت امیر اہل سنت حضرت علامہ مولانا ابو ہلال

محمد الیاس عطار قادری رضوی

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّينَ ط
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

د بے لمانخه سزاگاني

دُعائے عطار: يا ربّ كريمه! خوك چي دا رساله ”د بے لمانخه سزاگاني“ ولوي يا واوري هغه پوخ نمونخ گزاره جوړ كړې او هغه سره د مور او پلاره بے حسابه او بجنبي-

اٰمِيْنَ بِجَاہِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ

د دُرود شريف فضيلت

د مسلمانانو دويم خليفه حضرت عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: بے شكه دُعا د زمكې او د اسمان ترمينخه ودريدلې وي او د هغې نه هيخ خيز بره طرف ته نه ځي تر څو چې تاسو پۀ نبي اكرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ باندې دُرود پاك او نه لولئ-

(ترمذی، 28/2، حديث: 486)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

ما داسې ولې وکړل؟

حضرت ابو عثمان رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي چې زۀ د حضرت سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سره د يوې ونې لاندې ولاړ ووم چې حضرت سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د هغې ونې يوه وچه خانگه ونيوله او هغه يې وخوزوله تر دې پورې چې د هغې نه پانې ورزيدلې بيا يې وفرمائيل: ابو عثمانه! آيا ته زما نه پوښتنه نه كوي چې ما داسې ولې وکړل؟ ما پوښتنه وکړه چې تاسو داسې ولې وکړل؟ اوښي فرمائيل: يو ځل زۀ د رحمت عالم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ

سره د يوې وني لاندې ولاړ ووم نو د مدينے سرڪار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** هُم داسي وڪرل او د هغې وني وچه خانگه يي ونيوله او وه يي خوزوله تر دې پوري چي د هغې نه پاني ورڙيدلې بيا يي وفرمائيل: اے سلمان! آيا ته زما نه پوښتنه نه ڪوي چي ما دا عمل ولي وڪرو؟ ما عرض وڪرو: تاسو داسي ولي وڪرل؟ ارشاد يي وفرمائيلو: بے شڪه ڪله چي مسلمان پڻ صحيح طريقه اودس ڪوي او پينڻه وخته نمونڻه ادا ڪوي نو د هغه گناهونه داسي رڙيري لکه خنگه چي دا پاني رارڙيري- بيا ني ڪريم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** دا آيت مبارڪ ولوستلو:

ترجمه **كُنْزُ الْعِرْفَانِ**: او نمونڻ قائم ڪري د ورڻي پڻ دوارو غارو او د شيپي پڻ خه حصه ڪنبي. بے شڪه نيڪي بدو لره ختموي. دا د نصيحت منونڪو د پاره نصيحت دے-

وَ اَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَ زُلْفَا مِّنَ اللَّيْلِ ط اِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ ط
ذٰلِكَ ذِكْرِي لِلذَّكْرَيْنِ ﴿١١٤﴾

(پ 12، بود: 114)

(مسند امام احمد، 178/9، حديث: 23768)

خورو او محرمو اسلامي ورونو! اَلْحَمْدُ لِلّٰه! نمونڻ يو عظيم عبادت دے، ڇوڪ يي چي پڻ پابندي سره ادا ڪوي نو هغه به د جنت حقدار جوڙيري او ڇوڪ يي چي نه ڪوي نو هغه به د وورد عذاب حقدار جوڙيري- پڻ هر عاقل او بالغ نارينه او زوانه باندې روزانه پينڻه وخته نمونڻ فرض دے- د دې د فرضيت (يعني فرض ڪيدو) نه انڪار ڪفر دے او ڇوڪ چي قصداً عمداً يو نمونڻ پريڊي هغه فاسق، سخت کنهگار او د وورد عذاب حقدار دے- نمونڻ يوه تاڪيدي فريضه ده ولي چي الله پاڪ پڻ قرآن پاڪ ڪنبي د نمونڻ قائمولو تاڪيد فرمائيلے دے- پڻ قرآن پاڪ او حديثو مبارڪو ڪنبي د بے لمانڻه د پاره ڊيري سختي سزاگاني بيان ڪرے شوې دي پڻ ڪومو ڪنبي چي يو ڇو سزاگاني ولولي او عبرت حاصل ڪري:

د بے لمانحو د پاره د دوزخ خطرناکه دره

په 16 سپاره، سوره مريم آيت نمبر 59 كښې الله پاك ارشاد فرمائي:

ترجمه كنز العرفان: نو د هغوئي نه پس هغه نالائقه خلق د هغوئي په خائے راغلل كومو چې نمونخونه ضائع كړل او د خپلو خواهشاتو تابعداري يې وكړه نو نزدې ده چې هغوئي به د دوزخ خوفناكي كندې غي سره مخ كيږي-

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا

الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسَوْفَ

يَلْقَوْنَ عَذَابًا (پاره: 16، سوره مريم: 59)

وحشت ناک کوهے

په دې آيت مبارک كښې د ”عَنِّي“ ذکر دے، حضرت علامه مولانا مفتي محمد امجد علي اعظمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: ”عَنِّي“ په دوزخ كښې يوه دره ده د كومې كړي او ژور والے چې د ټولو نه زيات دے، په دې كښې يو كوهے دے د كوم نوم چې ”هَب هَب“ دے، چې كله د دوزخ وور مړ كيدو ته نزدې كيږي نو الله پاك دغه كوهے برسیره كړي نو ددي سره هغه بيا (د مخكښې په شان) لمبه شي، الله پاك فرمائي:

﴿كُلَّمَا حَبَّثَ رِذْلُهُمْ سَعِيرًا﴾ (پ 15، بنی اسرائیل: 97) ” چې كله به په مړ كيدو شي نو

مونږه به يې د هغوئي د پاره نور راتودوو-“ دا كوهے د بے لمانحو او زنا كارو او شرابيانو او سود خورو او مور پلار ته د ضرر رسوونكو د پاره دے-

(بهار شريعت، 434/1، حصه: 3 بتغير قليل)

د دُنیا کوهے

اے د خورڼي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانوا! د الله پاك د ويري نه وړلزيكي! او په ويره

ويړه د زر تر زره د خپلو گناهونو نه توبه كړئ! په بيان كړے شوي روايت كښې د بے

لمانڱانو، شرابيانو، زنا کارانو، سود خورو او مور پلار ته د تڪليف ورکونکو د پاره د عبرت سبق دے، په دې خطرناک کوهي باندې د ځان پوهه کولو د پاره د دُنیا د يو کوهي په غاړه باندې ودرېږئ او د هغې په ژوروالي باندې لږ نظر واچوئ او سوچ وکړئ چې که د دُنیا په دې کوهي کښې هُم قيد کړے شو نو آیا دا سزا به برداشت کړے شو؟ که نه او يقيناً چې نه نو بيا به د دوزخ د خطرناک کوهي عذاب څنگه برداشت کړے شو! (فيضانِ نماز، ص 422)

بغير د غوښې مخونه

په ”قُرَّةُ الْعِيُون“ کښې په نقل کړے شوي يو حديث پاک کښې دا مضمون دے چې د خور آقا و مولا، مکي مَدَنِي مصطفے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د اُمَّت 10 کسان داسې دي په کومو باندې چې به الله پاک د قيامت په ورځ باندې غضبناک کيږي، د هغوئي مخونه به بغير د غوښې نه د هډوکو ډانچه وي او د هغوئي به د دوزخ طرف ته د بوتللو حکم کوي، هغه لس کسان دا دي: **1** بودا زنا کار **2** گمراه مشر **3** د شرابو عادت لرونکے **4** د مور پلار نافرمانه **5** چغل خور **6** د دروغو گواهي ورکولو والا **7** زکوٰة نه ورکونکے **8** سود خور **9** ظالم او **10** بے لمانځه- خو د بے لمانځه د پاره به غبرگ (يعني دوه چنده) عذاب وي او بے لمانځه به د قيامت په ورځ په داسې حال کښې راپاڅي چې د هغه دواړه لاسونه به په غاړه پورې تړلے شوي وي او فرښتے به هغه وهي، جَنَّتْ به هغه ته وايي: ”نَهْتُهُ زَمَانَهُ يَسِيٍّ اَوْ نَهْتُهُ زَمَانَهُ يَمِيٍّ“ او دوزخ به ورته وايي: زَهْتُهُ زَمَانَهُ يَمِيٍّ اَوْ نَهْتُهُ زَمَانَهُ يَسِيٍّ، په الله پاک باندې مې دې قَسَم وي! يقيناً چې زه به تاله ډير سخت عذاب درکووم- هغه وخت به د هغه (بے لمانځه) د پاره د دوزخ دروازه پرانستے شي او هغه به د تيز رفتار غشي په شان د هغې په دروازه

باندې داخل شي، او د هغه سر به په خټک باندې وهله شي او د دوزخ په هغه طبقه کښې به وي په کومه کښې چې به فرعون، هامان او قارون وي-
(قرّة العيون، ص 384 ملخصاً۔ نيکيوں کی جزائیں اور گناہوں کی سزائیں، ص 18، 19 ملخصاً)

د بے لمانحہ د پاره به نه نُور وي او نه دليل او نه نجات

زما خور آقا و مولا، مکي مَدَنِي مصطفےٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائيے دے: کوم گس چې د نمونخ حفاظت وکړي، د هغه د پاره به نمونخ د قيامت په ورځ باندې نُور او دليل او نجات وي او څوک چې د دې حفاظت ونکړي د هغه د پاره به د قيامت په ورځ نه نُور وي او نه به دليل وي او نه به نجات وي- او هغه گس به د قيامت په ورځ د قارون، فرعون، هامان او ابي بن خلف سره وي- (مسند امام احمد، 2/574، حديث: 6587)

د قرآن کریم مشهور مفسر، حکيم الأمت مفتي احمد يار خان نعيمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: (د حديث پاک دا الفاظ: چا چې د نمونخ حفاظت وکړو) داسې چې نمونخ هميشه کوي، صحيح يې کوي، د زړه لگولو او د اخلاص سره يې ادا کوي، دا معنی ده د نمونخ قائمولو د کوم حکم چې قرآن کریم ډير ځل ورکړے دے:

﴿اقِيْبُوا الصَّلٰوةَ﴾ (پ 1، البقرة: 43) (يعني نمونخ قائم کړئ) او د حديث پاک د دې حصې (نمونخ به د قيامت په ورځ نُور او دليل او نجات وي) په باره کښې فرمائي: په قيامت کښې قبر هم داخل دے ځکه چې مرگ هم قيامت دے- د دې مطلب دا دے چې نمونخ به په قبر کښې او په پل صراط باندې رڼا وي چې د سجدې ځائے به د تيزې بيتړۍ په شان ځليري او نمونخ به د هغه د مؤمن بلکې د عارف بالله (يعني د الله پاک د پيژندگلو لرونکي) کيدلو دليل وي او د دې نمونخ په ذريعه به هغه ته په هر ځائے کښې نجات حاصليري (يعني خلاصه به ميلاؤيري) ځکه چې په قيامت کښې به ورومې پوښتنه د نمونخ کيري، که په دې کښې بنده کامياب شو نو ان شاء الله مخکښې به هم کامياب وي- (مرآة المناجیح، 1/367، 368)

د بے لمانڻه 15 سزاگاني

د الله پاڪ د اخري نبي ﷺ فرمان مبارڪ دے: ڇوڪ چي د نمونڇ پابندي كوي، الله پاڪ به د 5 خبرو سره د هغه اڪرام (يعني عزت) فرمائي: ﴿1﴾ د هغه نه به غريبي او ﴿2﴾ د قبر عذاب لري كري ﴿3﴾ الله پاڪ به هغه له اعمال نامه پء نبي لاس كڻبي ورکري ﴿4﴾ هغه به پء پل صراط باندي د بجلي پء شان پء تيزي سره تيريري او ﴿5﴾ جنت ته به بغير د حساب نه داخليري او ڇوڪ چي د سستي پء وجه نمونڇ پريدي نو الله پاڪ به هغه ته ”15 سزاگاني“ ورکوي: 6 پء دنيا كڻبي، 3 د مرگ پء وخت، 3 پء قبر كڻبي او 3 د قبر نه د وتلو پء وخت-

پء دنيا كڻبي ميلاؤيدونكي 5 سزاگاني

(1): د هغه د عمر نه به برکت ختم ڪرے شي (2): د هغه د مخ نه به د نيڪانو بنده ڪانو نڇڻبي ورائي ڪرے شي (3): الله پاڪ به هغه له پء هيڇ عمل باندي ثواب نه ورکوي (4): د هغه هيڇ يوه دُعا به اسمان ته نه رسي (5): د نيڪانو بنده ڪانو پء دعاگانو كڻبي به د هغه هيڇ حصه نه وي-

د مرگ پء وخت ورکري ڪيدونكي 3 سزاگاني

(1): هغه به پء ذلالت سره مر ڪيري (2): ورے به مر ڪيري او (3): ترے به مر ڪيري ڪه پء هغه باندي د ٽولي دُنيا د سمندرونو اوبه اوڇڻيلے شي نو بيا به هم د هغه تنده نه ماتيري-

پء قبر كڻبي ورکري ڪيدونكي 3 سزاگاني

(1): د هغه قبر به دومره راتنگ ڪرے شي چي د هغه پوڻتي به پء يوې بلي كڻبي نونوڇي (2): د هغه پء قبر كڻبي به وور لمبه ڪرے شي بيا به هغه شپه ورڇ پء سگروٽو باندي آرولے رارولے شي او (3): پء قبر كڻبي به پء هغه باندي يوه آڙدها (يعني ڊير

غٹ مار) مسلط کرے شي د کوم نوم چي **السَّجَامُ الْأَكْرَمُ** (کنجے مار) دے، د هغه سترگي به د وور وي، نوکان به يي د اوسپني وي، د هر نوک اورد والے به يي د يوې ورخې د منزل (يعني فاصلې) پورې وي، هغه به د مري سره خبرې کوي او وائي به: زه **السَّجَامُ الْأَكْرَمُ** (يعني کنجے مار) يم۔ د هغه اواز به د تندر د تيز اواز پة شان وي، هغه به وائي: زمارب ما ته حکم کرے دے چي د سحر د نمونخ پة ضائع کولو باندې د نمر راختو پورې [تا] چيچم او د ماسپنين د نمونخ پة ضائع کولو باندې [تا] د مازديگره پورې چيچم او د مازديگره د نمونخ پة ضائع کولو باندې تا د مانبامه پورې چيچم او د مانبام پة نمونخ ضائع کولو باندې تا د ماسخوتنه پورې چيچم او د ماسخوتن د نمونخ پة ضائع کولو باندې تا تر سحره پورې چيچم - کله چي هم هغه دې مري له ټک ورکري نو هغه به تر 70 لاسه پورې پة زمکه کبني وردننه شي او هغه به تر قيامته پورې پة دې عذاب کبني وي۔

د قيامت پة ورخ ميلاؤيدونکي 3 سزاگاني

(1): هغه پة حساب کبني سختي (2): د رَبِّ قَهَارِ ناراضگي او (3): دوزخ ته تلل دي۔⁽¹⁾
(کتاب الکبائر للامام الحافظ الذبيبي ص 24)

وضاحت: پة بيان کرے شوي حديث پاک کبني د 15 سزاگانو ذکر دے خو تفصيل د 14 سزاگانو بيان شوے دے کيدے شي چي د راوي بينخلسمه سزا هيڙه شوې وي۔ البته فقيه ابو الليث سمرقندي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ پة نقل کرے شوي روايت کبني د پوره 15 سزاگانو ذکر دے پة کومو کبني چي دا شامل کرے شي نو 15 به پوره شي۔ ” پة دُنْيَا کبني به مخلوق د دة نه نفرت کوي۔“ (قرة العيون مع الروض الفائق ص 383)

¹...کن شمير مُحَمَّدِينُو د دې روايت پة سَدُونُو باندې جرح فرمائيلي ده خو ډيرو علمائے کرامو د وعظ او نصيحت پة کتابونو کبني دا شامل کرے دے۔ ځکه د بے نمانخو نمونخ ته د رانزدې کولو د پاره دا روايت شامل کرے شوے دے۔

په نمونخونو کنبی سستی کونکي دې سوچ وکړي چې آیا د هغوئي دا منظوره ده چې د هغوئي د عمر نه برکت لار شي! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې د هغوئي دعاگانې نه قبليري! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې د نيکانو خلقو دعاگانې د هغوئي په حق کنبی نه قبليري! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې په نمونخونو کنبی د سستی په وجه هغوئي د ذلت په مرگ مړه شي! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې د مرگ په وخت هغوئي داسې تېري شي چې د سمندرونو د اوبو خښلو باوجود د هغوئي تنده ماته نشي! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې قبر يې داسې دباؤ کړي چې د هغوئي پونستی ماتې شي او په يوې بله کنبی ننوځي! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې د هغوئي په قبر کنبی وور بل کړي شي او په وور کنبی اړولې رارولې شي! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې په قبر کنبی ډيره غټه اژدها په هغوئي باندې مسلط کړي شي کومه چې هغوئي هر وخت وهي او چې يو ځل يې وهي نو 70 گزه به په زمکه کنبی دننه لار شي او بيا به هغه خپل نوکان په زمکه کنبی داخل کړي او په خپله پنجه باندې به هغه راوباسي او بيا به يې ووهي! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې سبا د قيامت په ورځ د وور وريځه د هغوئي مخې ته راشي! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې الله پاک د غضب په نظر هغوئي ته وگوري د کوم په سبب چې د هغوئي د مخونو خرمن او غوښه ورژيري! آیا د هغوئي دا منظوره ده چې د قيامت په ورځ باندې الله پاک د هغوئي نه سخت ناراضه شي او په سختی سره ترينه حساب واخلي او بيا ورته د دوزخ حکم واوروي! يقيناً چې دا به د هغوئي منظوره نشي نو بيا اے بے لمانحو! د قرآن په حکم ﴿اَقِيْبُوا الصَّلَاةَ﴾ (پ 1. البقرة: 43) ترجمه کنز العرفان:

”نمونخ قائم کړئ.“ باندې عمل وکړئ او نمونخونه قائمونکي جوړ شی. وگورئ چې د نمونخ حکم الله پاک هم کړی دے، خوړ آقا و مولا، مکي مدني مصطفے صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هم کړی دے او د الله پاک اولياؤ هم کړی دے د کومو مزارونو

مبارڪو ته ڇي مونڙهه د زيارت د پاره ڳو- وگورئ ڪه اوس مونڻوڻهه اونه ڪرل نو د مرگ نه پس به پڻيمانه يو، هر يو گس به ارمان ڪوي ڇي اے ڪاش! ما ته د دوه رڪعتو نمونڻ ڪولو اجازت مياڻو شي او زه په خيل قبر ڪنبي دوه رڪعتو نمونڻ وڪرم خوبيا به موقع په لاس نه راڻي نو هم اوس خيل دا ذهن جوڙ ڪري ڇي اے الله پاڪه! تا مونڙهه ته د نمونڻ ڪولو حڪم ڪرے دے نو مونڙهه د نن نه د نمونڻو د پابندي نيت ڪوو، يا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! تاسو مونڙهه ته د نمونڻ ڪولو حڪم ڪرے دے نو مونڙهه نن دا وٽا ڪله ڇي اوس به مونڙهه نمونڻوڻهه ڪوو، اے د الله پاڪ اولياؤ! تاسو مونڙهه ته د نمونڻ ڪولو تاڪيد ڪرے دے نو مونڙهه د نن نه پوخ لوظ ڪرے دے ڇي د نن نه پس به زمونڙهه نه يو نمونڻ هم نه قضا ڪيري.

سڪون د الله پاڪ په ذڪر ڪنبي دے!

خوبرو او محترموا اسلامي ورونوا! د هر يو انسان دا خواهش وي ڇي د هغه ڏير دولت نصيب شي خو قسمت وي ڇي هغه غريب شي، د هر انسان دا خواهش وي ڇي هغه چري هم نه بيماريري خود قسمت خبره ده ڇي هغه بيمار شي، د هر يو انسان دا ارمان وي ڇي په هغه باندې چري هم خه مصيبت نازل نه شي خو هره ورڻ هغه د مشڪلاتو سره مخ ڪيري او هغه په مصيبتونو او غمونو ڪنبي راگيريڙي، هر يو گس دا غواڙي ڇي زما سڪون نصيب شي خود هغه سڪون نه نصيب ڪيري، هر يو گس دا غواڙي ڇي هغه چري هم نه مري ڪيري خوبهر حال مرگ هغه له راشي، هغه دا غواڙي ڇي زما ڳوڻي په ڳائے وي خودا شي، هغه دا غواڙي ڇي زما لاس ته حڪومت راشي خود محڪوم جوڙ شي داسي انسان په زورهه دا غواڙي ڇي خپله خونه وڪري خود نه ڪيري ڇڪه ڇي د هغه واڳي د بل چا په دست قدرت [يعني قبضه] ڪنبي دي او

چي ڪله هغه و غواڙي د هغه واڳي راکاري، بنده خپل ڄاڻي ڊيره سرڪشي کوي خوبيا هم اخر د هغه د ظلم دور ختم شي۔ قدرت چي ڪله انتقام اخلي نو د بنده هيڃ نه چليڙي او هغه بيه وسه شي۔ وگوري چي فرعون ڊير سرڪشه او طاقتور بادشاهه وو، هغه ڊير زور ولگولو چي پنه ڄهه ناڄهه طريقه پنه حضرت موسى عَلَيْهِ السَّلَام باندې غلبه بياموي خو اوڻي نه موندله۔ فرعون ڊير ڪونه ڙوندے وو او ٽول عمر صحت مند هم وو خو واڳي د بل چا پنه دست قدرت ڪنبي وي، چي ڪله هغه واڳي رابنڪلي نو دومره لوڻي حاڪم او دومره طاقتور بادشاهه پنه دريائے نيل ڪنبي غرق شو۔ نمرود ته وگوري چي الله پاڪ ورته ڊير نعمتونه عطا ڪري وو خو هغه پنه نعمتونو ميلاڙيدو د شڪر ادا ڪولو پنه ڄاهه سرڪشه شو او خپل رب يي هير ڪرو تر دي پوري چي د خدايي دعوي يي وکره، پنه حضرت ابراهيم خليل الله عَلَيْهِ السَّلَام باندې د غالب راتللو د پاره هغه ڄهه ڄهه اونه ڪرل خو د دومره لوڻي بادشاهه ڪيدلو باوجود د يو گود ماضي پنه ذريعه هلاڪ شو۔ مفسرين فرمائي: کوم ماضي چي نمرود هلاڪ ڪرو هغه گود وو او هغه د پوزي پنه ذريعه باندې دماغو ته ورسيدلو او د نمرود ڪاريي تمام ڪرو او دغه شان نمرود پنه ذلالت ڪنبي مڙ شو۔ (تفسير نبي، 3/61 62 ملخصاً) معلومه شوه چي پنه دي دنيا ڪنبي د چا مرضي نه چليڙي او واڳي د بل چا پنه دست قدرت ڪنبي دي، هغه چي ڪله و غواڙي نو واڳي راکاري نو بيا ولي د هغه طرف ته رجوع نه ڪوو د چا پنه دست قدرت ڪنبي چي واڳي دي۔ چي هر ڄهه د هغه سره دي، هر ڄهه هم هغه کوي، هم هغه هر ڄهه ڪونڪے دے، دا ٽول هم هغه پيدا ڪرل، هم هغه به يي ڙوندي ساتي او هم هغه به يي مڙه کوي نو بنده د هغه طرف ته رجوع ولي نه ڪوي؟ نن سبا سکون لٿوونڪے غواڙي چي زما سکون نصيب شي او د دي مقصد د پاره هغه انٽرنيت ڪولا و ڪري، سندرې سازونه اوري، تاش کوي، شطرنج کوي، فلمونه ڊرامي گوري، شراب ڄنبي او پته نه لگي چي ڄهه ڄهه کوي خو

د هغه سکون نه نصیب کيږي ځکه چې سکون په دغه څيزونو کښې نشته او نه سکون زما او ستاسو په اختيار کښې دے۔

ياد ساتی چې سکون چې د چا په دست قدرت (قبضه) کښې دے هغه د سکون ذريعه هم څه بله نشودلې ده۔ ډيرو خلقو د سکون حاصلولو د پاره تي وي لکول، سندرې سازونه اوريدل او فلمونه ډرامې کتل شروع کړي دي چې کيدے شي سکون نصیب شي خو د هغوئي سکون نصیب نه شو ځکه چې سکون په دې څيزونو کښې نه بلکې د الله پاک په ذکر کښې دے نو په 13 سپياره، سورة رعد، آيت نمبر 28 کښې الله پاک

ارشاد فرمائی: ﴿الَّذِينَ كَرَّمُوا اللَّهَ بِمَنْزِلِهِمْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ كِرَامٌ شَيْئاً فَذُكِرُوا بِهِ كَذِباً﴾ **ترجمه کنز العرفان:** ”اورئ! هُم د الله په

يادولو زړونه سکون حاصلوي۔“ بے شکه د ذکر په محفل کښې الله، الله کول هم ذکر دے او په دې سره هم سکون ميلاؤيږي خو صرف دا ذکر نه دے بلکې د ذکر نور قسمونه هم دي: مثلاً ”نمونخ، د قرآن پاک تلاوت، نعت شريف، تسبيح، د نيکانو

خلقو حالات بيانول وغيره۔“ (تفسير صراط الجنان، پ 1، البقرة، تحت الآية: 114، 193/1 ملخصاً) که

څوک سکون غواړي نو هغه له پکار دي چې د الله پاک بارگاه ته رجوع وکړي او د

نمونخونو پابندي وکړي **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** د هغه به سکون نصیب شي۔ ياد ساتی که

تاسو د الله پاک بارگاه پريږدئ او اخوا ديخوا تښتی نو خبره به خرابه شي او که د هغه

په دروازه باندې پراته یی نو هغه به تاسو ته عطا کړي ځکه چې هغه ډير رحيم او کریم

دے۔ څوک چې د الله پاک شي نو کائنات د هغه تابع کړے شي او څوک چې د الله

پاک په احکامو باندې عمل نه کوي او د هغه د خوږ حبيب **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** لمن پريږي

نو الله پاک د هغه نه خفه شي او چې کله هغه خفه شي نو واگې راکاږي او چې کله

واگې راکاږي نو د دُنیا يو طاقت يې هم نشي بچ کولے۔

خوپرو او محترموا اسلامي ورونو! پڻه دې خبره کښې هيڅ شک نشته چې ايمان راوړل ډيره د سعادت خبره ده خو نیک اعمال کول هم ضروري دي. که مونږه نیک اعمال نه وي کړي او الله پاک پڻه خپل کرم باندې مونږه اوبخښلو نو دا به زمونږ د طرف نه بے وفائي وي چې مونږه د الله پاک د رضا د پاره هيڅ اونه کړل حالانکې ”د ټولې زمانې دا قاعده ده چې د چا خورې نو د هغه صفتونه کوي“ وگورئ چې مونږه د الله پاک نعمتونه خورو او د هغه پڻه کرم باندې خپل ژوند تيروو خو مونږه پڻه نمونځ نه کولو د هغه نافرمانی کوو خو که هغه ناراضه شو او هغه زمونږه رسي رابنکله نو بيا به زمونږه حشر ډير خراب وي، ياد ساتئ چې دا خبره خو ټاکلې شوې ده چې څه ناڅه مسلمانان خو به ضرور داسې وي کوم چې به معاذ الله! دوزخ ته داخلولې شي، مونږه د دوزخ نوم اورو خو پڻه مونږه کښې به ډيرو ته دا معلومه نه وي چې دوزخ څه دے؟ راحئ چې د دوزخ څه ذکر ولولو:

د دوزخ د سختی او د گرمی حالت

د حضور اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پڻه دربار مبارک کښې حضرت جبرئيل امين عَلَيْهِ السَّلَام حاضر شو او عرض يې وکړو: يا رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! پڻه هغه ذات باندې مې دې قسم وي کوم چې تاسو صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نبي برحق را ليرلي يئ، که دوزخ د ستنې د سوري برابر کولاو کړے شي نو د ټولې زمکې والا به د دة د گرمی نه هلاک شي. (معجم اوسط، 78/2، حديث: 2583 ملخصاً) پڻه کروړونو اربونو ميله دوزخ زمونږه نه لري دے د دې باوجود د دې تاؤ دومره دے چې که د ستنې د سوري همره هُم کولاو کړے شي نو ټول مخلوق به هلاک شي، څوک چې پخپله دې دوزخ ته ځي نو د هغه به څه حال وي؟ حالانکې د يو قول مطابق ”دوزخ د اوومي [7] زمکې د لاندې دے.“

(شرح عقائد نسفيه، ص 249)

دوزخ تک تور دے

د حضرت ابو هريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دے چې حضورِ اقدس صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائيلے دے: د دوزخ وورزر [1000] كاله بل كړے شو تر دې پورې چې هغه سور شو، بيا زر [1000] كاله بل كړے شو تر دې پورې چې هغه سپين شو، زر [1000] كاله نور بل كړے شو تر دې پورې چې هغه اوس تگ تور دے۔ (ترمذی، 266/4، حديث: 2600)

تياره پخپله يو عذاب دے، چې بجلي لاره شي نو د تيارې په وجه خلق نا قلا ره او پرېشانه كيږي نو داسې تياره پخپله ويرولو والا ده او بيا به د دې سره سره دومره خطرناك تور وور هم وي! خرايي ده د هغه بد قسمته انسان د پاره كوم چې به دوزخ ته ځي۔

د الله پاک د رحمت نه مۀ نا اميده كيږئ

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! د الله پاک د رحمت نه مۀ نا اميده كيږئ، بس د الله پاک فرائض مثلاً نمونځ، روژه، حج او زکوٰة وغيره پۀ ښه طريقه باندي ادا كوي، د هغه د منع كړے شوو څيزونو نه ډډه كوي او د هغه د خوږ حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لمن كلكه اونيسي، الله پاک به ستاسو نه راضي شي او پۀ دواړو جهانو كښې به ستاسو بيړۍ پار شي۔ گورئ چې مونږه د خپلو بچو سره محبت كوو او د محبت پۀ وجه د هغوئي هر فرمائش پوره كوو مثلاً كه زمونږه بچے وواي چې ابو! ما له موټر سائيكل واخله نو مونږه هغه ته وايو چې زما زويه! يو نه دوه به درله واخلم او بيا د يو پۀ ځائے د دوو چابيانو والا موټرې د هغه د پاره واخلو، دغه شان كه زمونږه بچے وواي چې ابو! ما له سائيكل واخلم نو مونږه پۀ محبت كښې د هغه دا خواهش هم پوره كوو۔

اوس دې مونږه خپله جائزه واخلو چې مونږه د سركار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سره محبت كوو او ځان ته عاشقان رسول وايو خو نمونځونه قضا كوو حالانكې سركار

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائیلے دے: **جُعِلَتْ قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ** یعنی پے نمونخ کنبی زما د سترگو یخ والے کینبودے شوے دے۔ (نسائی، ص 644، حدیث: 3945)، وگورئی چپ د چا سره محبت وی نو د هغه د سترگو د یخ والی خیال ساتلے شی خو مونبره د محبت کولو باوجود د خور آقا **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** د سترگو د یخ والی خیال نة ساتو! د صحابة کرامو **رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ** د سرکار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** سره رنبتونے محبت وو خککه به هغوئی د نبی کریم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** د ادا گانو د ادا کولو پوره کوشش کولو، پة دې باره کنبی یو خو واقعی ولولئی!

د اودس کولو پة وخت مُسکے شو

د مسلمانانو دریم خلیفه حضرت عثمان غنی **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** زبردست عاشق رسول بلکې د خور آقا و مولا، مکی مدنی مصطفے **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** د عشق عملی نمونه وه، یو خل چپ کله حضرت عثمان غنی **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** اودس کولو نو مُسکے شو، خلقو چپ ترینه د وجهې پوښتنه وکړه نو اوئی فرمائیل: ما یو خل سرکار نامدار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** پة دې خائے باندي د اودس کولو نه پس پة مُسکا لیدلے وو۔

(مسند امام احمد، 1/130، حدیث: 415 ملخصاً)

ؤشور کر کے خنداں ہوئے شاہ عثمان
کہا کیوں تیشم بھلا کر رہا ہوں؟
جواب سوال مخاطب دیا پھر
کسی کی ادا کو ادا کر رہا ہوں

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ❀ ❀ ❀ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د چا آدا ادا کووم

حضرت عبد الله بن عمر **رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا** مکی مکرمی تہ د تللو پة وخت د یوې بیرې د وئی پة بناخونو کنبی خپله عمامه شریف انبلولہ او لبر مخکنبی به تللو او بیا به راوایس کیدل او عمامه شریف به یی راخلاصوله او وړاندې به تللو۔ خلقو ترینه

پوڻستنه وڪره: دا ڇٽه دي؟ ارشاد يي وفرمائيلو: د رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عمامه شريف ۽ ڊي بيره کڻي انبنتي ۽ او حضور صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دومره وڀراندې تله وواو راواپس شوه وواو خپله عمامه شريف يي راخلاصه ڪري و-

(نورالايهان بزيارة آثار حبيب الزحمن، ص 15 ملخصاً)

خورو او محترموا اسلامي ورونو! تاسو وڪتل ڇي د صحابه ڪرامو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ د خور

آقا و مولا، مڪي مَدَنِي مصطفى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سره ڇومره محبت وو ڇي هغوئي به تر خپله وسه پوري د نبي ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د اداگانو اختيارولو ڪوشش ڪولو-

د صحابه ڪرامو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ د سرڪار صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سره حقيقي محبت وو خون زمونڙه محبت صرف د خبرو تر حده پوري دے- اوس تاسو ولوستل ڇي حضرت عبد الله بن عمر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عمامه شريف ۽ سر ڪري ۽ هو خونڙه د عمامي شريف سُنَّت پريڻبودے دے- **الْحَمْدُ لِلَّهِ!** د عاشقانِ رسولِ ديني تحريڪ دعوتِ اسلامي ۽ ڊي وخت

کڻي هم د عمامي شريف سُنَّت ڙوندے ڪرے دے، هم دا وجه ده ڇي نن مونڙ ته ۽ زرگونو نه بلڪي ۽ لکونو سرونو باندي عمامي ۽ نظر راڻي گني محکڻي به ڊيرو ڪمو خلقو عمامي ۽ سر ڪولي- ياد ساتي ڇي سرتور سر به هله تاسو اوسيري ڇي ڪله تاسو عمامه شريف ۽ سر ڪول پريڙي ڇڪه ڇي عمامه شريف ۽ جيب کڻي ساتل گرانه ده خو تويي ۽ جيب کڻي ساتل اسانه ده- د بده قسمته د عمامي شريف سُنَّت هم ناياب شوي دي حالانڪي خور آقا و مولا، مڪي مَدَنِي مصطفى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به ۽ خپل سر مبارڪ باندي عمامه شريف د تويي د پاڇه ترله او د ڊي ترغيب به يي هم ورڪولو، يو ڳل نبي ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د عمامي شريف طرف ته اشاره وڪره او اوئي فرمائيل: د فرڻبتو تاجونه هم داسي وي- (کنز العمال، 205/8، حديث: 41902 ملخصاً) ۽ يو ڳائے کڻي ارشاد فرمائي: عمامي ۽ سر ڪري ڇي ۽ ڊي سره به ستاسو جلم زيات شي-

(مستدرک، 272/5، حديث: 7488)

ياد ساتي چې مونږ ته به په حقيقي معنو ڪنبي د اوليائے ڪرامو رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِم رضا هله حاصليري چې ڪله مونڙه د هغوي پڻه سيرت باندې عمل وکړو، اوليائے ڪرامو خپل ٽول ژوند د سنتو عام ڪولو د پاره وقف ڪړے وو او هغه حضراتو ٽول ژوند د سنتو درس ورکولو خونن مونڙه عملي طور دا ٽاکلي ده چې پڻه سنتو اختيارولو باندې پڻه سختي سره پابندي ده۔

خه خطا زمونڙه نه داسي شوې ده!

خوبو او محترموا اسلامي ورونو! نن سبا خلق وائي: پته نه لکي چې خه وجه ده چې زمونڙه د ڪورونو نه بيماري نه لري ڪيري، زمونڙه د ڪورونو نه به روزگاري نه لري ڪيري، زمونڙه اولاد نه ڪيري، زمونڙه دا پریشاني ده او هغه پریشاني ده! او دا وائي چې ”پته نه لکي چې زمونڙه نه داسي خه خطا شوې ده د ڪومې چې مونڙه ته سزا ميلاڙيري“ خو حالت يې دا وي چې د مخ نه يې گيره صفا ڪري وي او هغه يې د خوبر آقا و مولا، مكي مَدَنِي مصطفے صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د دښمنانو پڻه شان جوڙ ڪړے وي او نمونځونه هم بالڪل نه ڪوي۔ ڪه تاسو غواڙي چې ستاسو د ڪور نه بيمارياني، به روزگاري، به اولادي او پریشاني ختمې شي نو د خوبر آقا صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پڻه سنت باندې عمل وکري او پڻه پابندي سره نمونځونه ڪوي۔ اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم! ستاسو به ذهني او د زرڙه سکون نصيب شي او ستاسو ڪور به د امن او خوشحالي نه ڊڪ شي۔

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّ اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

دا رساله د لوستلو نه پس د ثواب پڻه نيت چاله ورکري

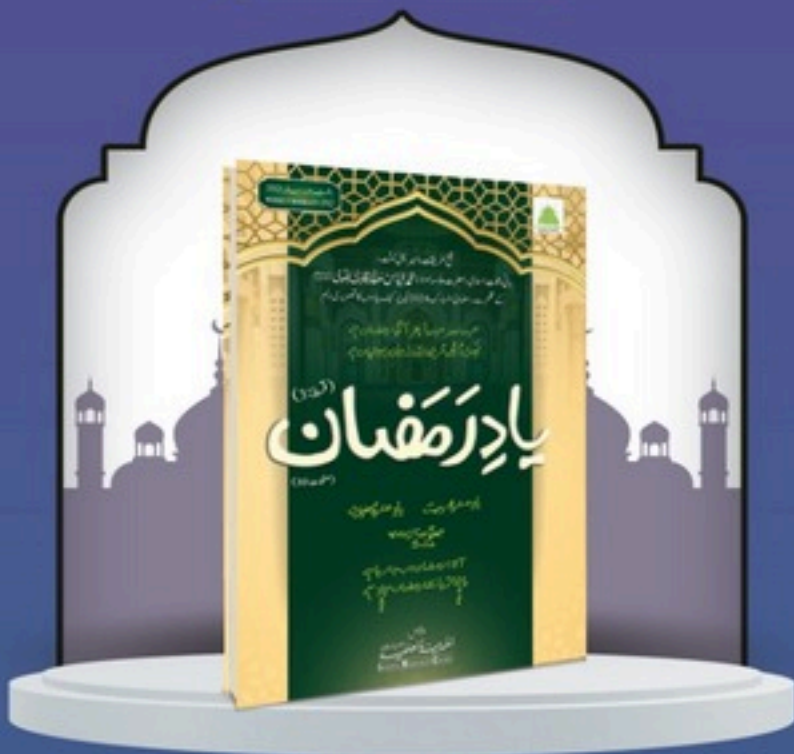
د غم بنيادي پڻه دستورو، اجتماعاتو، عرسونو، د ميلاد پڻه جلوسونو وغيره ڪنبي د مڪتبه المدينه چاپ ڪړے شوې رسالي او د مَدَنِي گولونو پمفلٽس تقسيم ڪري او ثواب وگتي، گاهڪ ته د ثواب پڻه نيت پڻه تحفه ڪنبي د ورکولو د پاره پڻه خپلو دکانونو ڪنبي د رسالو ڪينبودو معمول جوڙ ڪري، د اخبار خرڅونو ڪوپه ذريعه د خپلي محلي

کور کور تہ د میاشتی کم از کم یوہ د سُنَّتو نہ دکہ رسالہ یا د مَدَنی کلونو پمفلٹ
ورکری او د نیکی دعوت عام کری او بنہ پیر ثواب وگتی۔ (بہار شریعت، 288/1)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ❀❀❀ صَلَّی اللهُ عَلَی مُحَمَّد

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اِنَّا نَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

د راروانی ہفتی رسالہ

فیضانِ مدینہ محلّہ سوداگران، زرہ سبزی منہدی کراچی

UAN +92 21 111 25 26 92 0313-1139278

www.maktabatulmadinah.com / www.dawateislami.net

feedback@maktabatulmadinah.com / ilmia@dawateislami.net